

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A KISCELLI MÚZEUM ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSAIHOZ KAPCSOLÓDÓ PEDAGÓGIAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁRA megnevezésű pályázathoz

Pályázat kiírója: NKA Közgyűjtemények Kollégiuma

Pályázati azonosító: 3506/01729

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA

1.1 A pedagógiai program rövid ismertetése

A múzeum állandó kiállításaihoz kapcsolódó, új múzeumpedagógiai koncepciónk legfontosabb elemei az élményszerű ismeretterjesztés, a látottak párhuzamba állítása a jelenkorral, a drámapedagógiai eszközök használata és a kreatív alkotás lehetősége volt. Emellett az óvodásoktól kezdve az általános iskolásokon és a középiskolásokon át egészen a családokig és a felnőtt látogatóinkig minden korosztálynak szerettünk volna tartalmas múzeumi élményt kínálni.

A Kiscelli Múzeum Újkori Várostörténeti Osztályának négy állandó kiállítása a Pest-budai cégeket bemutató kiállítás, az Arany Oroszlán Patika, a nyomdatörténeti- és a várostörténeti kiállítás. A pályázati támogatás segítségével a kiállításokhoz kapcsolódó alkotó foglalkozásokhoz minőségi szakmai anyagokat szereztünk be: különleges színes papírokat, pasztellkrétákat, gyurmákat, festékeket és ecseteket, ékszerkészítéshez alapanyagokat. A nyomdakiállításhoz kapcsolódóan szitanyomó műhelyt is felszereltünk szitakeretekkel és színes festékekkel, így az iskolás és a felnőtt korosztályt is több alkalommal vártuk pólószitázó alkotó foglalkozásra. A múzeum elkötelezett támogatója az épített környezeti nevelésnek, ezért makettezéshez is vásároltunk anyagokat és az óvoda, illetve az általános iskolás korosztály számára tartottunk a főváros épületeivel és az építészettel foglalkozó múzeumi órákat. Nagy örömünkre szolgált, hogy a múzeumban az idén kialakított múzeumpedagógiai teremben a beszerzett anyagok segítségével sikerült színvonalas alkotó foglalkozásokat megvalósítanunk.

Múzeumunk egyik új célcsoportját a megértési nehézséggel élő, azaz enyhe- vagy középsúlyos fokban értelmileg akadályozott fiatalok jelentik, akiket idén összesen hat alkalommal fogadtunk egy gyógypedagógus kolléganővel együttműködve, iskolai és családi foglalkozások keretében.

Általános iskolás csoportjainkat a nyomdakiállításhoz kapcsolódóan nyomódúcos és pólószitázó foglalkozással vártuk, míg a középiskolások leginkább a várostörténeti kiállítás iránt érdeklődtek, ahol kortárs tárgyak alapján tudtak korabeli műtárgyakat megtalálni és megfigyelni. Ezután drámapedagógiai elemeket felhasználva a megismert korszakhoz kapcsolódó interjúkat, beszélgetéseket készítettünk. Több alkalommal vártuk a családokat szombat délelőtti alkotó foglalkozásra az adventhez, illetve kiállításainkhoz kapcsolódóan. A felnőtteknek számára különleges tárlatvezetéseket, beszélgetéseket, teaházat és szitanyomó alkotó foglalkozást szerveztünk.

A támogatásból színvonalas műtárgy-másolatokat is készítettünk, amiket eddig főleg külső helyszíneken használtunk. Így például a Nemzeti Múzeum kertjében az idei Múzeumok Majálisán megelevenedhettek mives cégeink. Végül a PR keretet felhasználva egy, a

pedagógusoknak szóló szaklapban jelentettünk meg hirdetést az állandó kiállításainkhoz kapcsolódó múzeumi foglalkozásokról.

1.2 A célkitűzések megvalósulásának értékelése a célcsoportok szempontjából

Az óvodás- és általános iskolás látogatóinkat minden állandó kiállításunkhoz kapcsolódóan más foglalkozással vártuk: a nyomdakiállítás megtekintése után nyomdúcokkal díszítettünk csomagolópapírokat és pólókra készítettünk színes szitanyomatokat. A cégérkiállításhoz kapcsolódóan saját történeteket találtak ki és színes krétás technikával képregényszerűen meg is jelenítették őket. Ezeket a foglalkozásokat nagyon élvezték a diákok, a történetmesélés közelebb hozta hozzájuk a műtárgyakat, amiket így észrevétlenül is jobban megismertek.

A középiskolás csoportokkal korosztályuknak megfelelően a tárgyakkal való párbeszédre és a drámapedagógiai feladatokra helyeztük a hangsúlyt, illetve a nyomdakiállításhoz kapcsolódóan szitanyomással díszítettünk pólókat. Az állandó várostörténeti kiállításunk a reformkor és a századforduló időszakának élményszerű megismerésére ad lehetőséget, és az iskolai oktatásból gyakran hiányzó kis csoportos feladatok a diákok szociális- és kommunikációs készségeit is fejlesztették.

A megértési nehézséggel élő fiatalokkal a cégérkiállításunk egy-egy kiemelt műtárgyával vagy műtárgycsoportjával foglalkoztunk. A támogatás segítségével egyszerűbb hangszereket is beszereztünk, amelyek különösen jól használhatóak ennél a célcsoportnál, mivel számukra nagyon fontosak a ritmusra-tapsra épülő játékok. Így több alkalommal sor került közös zenélésre is, amit a fiatalok nagyon élveztek. Ezeket a csoportok általában kisebb létszámban fogadtuk, hogy minden résztvevőt a szükséges mértékben támogatni tudjunk a múzeumi megismerés és az alkotás során. Egy alkalommal integrált, azaz ép gyerekekkel közös alkotásra is sor került. Nagyon pozitív visszajelzéseket kaptunk a speciális igényű fiatalokat gondozó nevelőktől és szülőktől. Mivel ezen fiatalok számára egyelőre kevés múzeum nyújt személyre szabott programlehetőséget, így mindenképpen szeretnénk folytatni ezeket a foglalkozásokat.

A családi délelőttök az adventi időszakhoz vagy egy-egy kiállításunkhoz kapcsolódtak. A kiállítótérben történő játékos megismerés után minden alkalommal alkotó foglalkozással is vártuk az érdeklődőket. Karácsonykor újragondolt díszeket és képeslapokat készítettünk, tavasszal a múzeumot őrző sárkányt csomagoltuk májusi papírdíszbe, majd ősszel a jövő Budapestjét építettük meg az integrált foglalkozás keretében, újrahasznosított alapanyagokból dolgozva. Ezáltal a környezettudatosság és a tolerancia kérdése is előtérbe került a foglalkozás során.

Felnőtt látogatóink számára kurátori tárlatvezetéseket, a design témáját körbejáró kerekasztal-beszélgetést és szitanyomó alkotó foglalkozást szerveztünk, aminek szintén nagy sikere volt. A Múzeumok Őszi Fesztiváljának keretében egy alkalommal ingyenes programra vártuk az érdeklődőket, ahol az állandó kiállításunk három különösen értékes műtárgyát mutattuk be, majd teaház és kötetlen beszélgetés zárta a találkozót. Erre a programra inkább idősebb érdeklődők érkeztek, akik aktívan részt vettek a műtárgyakról szóló párbeszédben is.

Úgy érezzük, hogy a támogatás segítségével sikerült a kiállításokhoz kapcsolódóan széles közönséget megszólítanunk és értéket közvetítő programokat megvalósítanunk.

1.3 A foglalkozások időpontja, helye és a résztvevők száma

Minden foglalkozásunk a Kiscelli Múzeumban valósult meg, kivéve a Nemzeti Múzeum kertjében 2013. május 11-12-én megrendezett Múzeumok Majálisát.

Időpont	Program megnevezése	Résztvevők száma
2012.10.06.	Múzeumi családi délelőtt	27 fő
2012.10.18.	Idegen nyelvű tárlatvezetés a British International School tanulói számára	25 fő
2012.11.09.	Múzeumpedagógiai foglalkozás az állandó kiállításokban az Óbudai Nagy László Általános Iskola tanulóinak	15 fő
2012.11.10.	Tárlatvezetés az állandó kiállításokban a Gödöllői Szent Imre Katolikus Általános Iskola tanulóinak	22 fő
2012.11.14.	Múzeumpedagógiai foglalkozás a XV. ker. Kossuth Lajos Általános Iskola tanulóinak	17 fő
2012.11.29.	Múzeumpedagógiai foglalkozás a Krúdy Gyula Általános Iskola tanulóinak	26 fő
2012.12.01.	Múzeumpedagógiai foglalkozás az Óbudai Nagy László Általános Iskola tanulóinak	21 fő
2012.12.08.	Adventi családi foglalkozás	48 fő
2013.02.24.	Tárlatvezetés az Idegenvezetők Világnapján	25 fő
2013.03.12.	Múzeumpedagógiai foglalkozás a Szent Angéla Általános Iskola tanulóinak	21 fő
2013.03.21.	Múzeumpedagógiai foglalkozás megértési nehézséggel élő fiataloknak	7 fő
2013.04.03.	Múzeumpedagógiai foglalkozás a Bicskei média- és képzőművészeti szakkör résztvevőinek	49 fő
2013.04.20.	Múzeumi családi délelőtt	25 fő
2013.04.20.	Múzeumi családi délelőtt megértési nehézséggel élő fiataloknak	5 fő
2013.04.25.	Múzeumpedagógiai foglalkozás megértési nehézséggel élő fiataloknak	7 fő
2013.05.04.	Tárlatvezetés az állandó kiállításokban az FKF Zrt. Kiránduló Csoportjának	17 fő
2013.05.11.	Múzeumok Majálisa a Nemzeti Múzeum kertjében	45 fő
2013.05.18.	Múzeumi családi délelőtt megértési nehézséggel élő fiataloknak	7 fő
2013.05.25.	Tárlatvezetés az állandó kiállításokban az Újpesti Városvédő Egylet tagjai számára	31 fő
2013.05.29.	Tárlatvezetés az állandó kiállításokban a Kerék Utcai Gimnázium tanulóinak	24 fő
2013.06.07.	Múzeumpedagógiai foglalkozás a Bárczi Géza Általános Iskola tanulóinak	23 fő
2013.06.11.	Múzeumpedagógiai foglalkozás az Óbudai Nagy László Általános Iskola tanulóinak	14 fő
2013.06.21.	Tárlatvezetés az állandó kiállításokban egy kommunikációs cég dolgozói számára	60 fő

2013.06.22.	Tárlatvezetés a Múzeumok Éjszakáján	91 fő
2013.06.27.	Tárlatvezetés az Éremgyűjtők Egyesületének tagjai számára	10 fő
2013.06.27.	Tárlatvezetés egy kommunikációs cég dolgozói számára	25 fő
2013.07.17.	Tárlatvezetés a Barátság Klub tagjai számára	24 fő
2013.07.30.	Tárlatvezetés egy reklám cég dolgozói számára	8 fő
2013.09.12.	Idegen nyelvű tárlatvezetés	40 fő
2013.09.14.	Múzeumpedagógiai foglalkozás a Veres Péter Gimnázium tanulóinak	27 fő
2013.09.18.	Tárlatvezetés egy kommunikációs cég dolgozói számára	35 fő
2013.09.19.	Tárlatvezetés a Visart Művészeti Akadémia hallgaóinak	24 fő
2013.09.20.	Múzeumpedagógiai foglalkozás a Corvin Mátyás Gimnázium tanulóinak	28 fő
2013.09.20.	Tárlatvezetés a BKF – Alkalmazott Művészeti Intézet hallgatóinak	20 fő
2013.09.26.	Múzeumpedagógiai foglalkozás a Zuglói Móra Ferenc Általános Iskola tanulóinak	51 fő
2013.10.04.	Tárlatvezetés a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Grafika Tanszékének hallgató számára	25 fő
2013.10.05.	Integrált múzeumpedagógiai családi délelőtti a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében	18 fő
2013.10.06.	Szitanyomó foglalkozás felnőtteknek a Designhét programsorozat részeként	42 fő
2013.10.11.	Tanárok Napja rendezvény a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében	12 fő
2013.10.15.	Különleges tárlatvezetés és teaház a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében	16 fő
2013.10.19.	Múzeumpedagógiai foglalkozás a Németh László Gimnázium tanulóinak	24 fő
2013.10.21.	Múzeumpedagógiai foglalkozás az Alternatív Közgazdasági Gimnázium tanulóinak	27 fő
2013.10.26.	Múzeumpedagógiai foglalkozás a Rákospalotai Meixner Általános Iskola tanulóinak	24 fő
2013.11.15.	Múzeumpedagógiai foglalkozás az Óbudai Nagy László Általános Iskola tanulóinak	8 fő
2013.11.20.	Múzeumpedagógiai foglalkozás megértési nehézséggel élő fiataloknak a Gennaro Verolino Általános Iskolából	24 fő
2013.11.23.	Múzeumpedagógiai foglalkozás az Óbudai Nagy László Általános Iskola tanulóinak	38 fő

A támogatási időszakban megvalósuló, a kiállításokhoz kapcsolódó programokon összesen **1202 fő** vett részt.

1.4 Fotódokumentáció a programokról

Adventi családi alkotó foglalkozás

Múzeumpedagógiai foglalkozás a Bicskei média- és képzőművészeti szakkör résztvevőinek

A tavaszi családi délelőttön feldíszítettük a múzeumot őrző vas sárkányt

Múzeumpedagógiai foglalkozás megértési nehézséggel élő fiataloknak

Felfedező játék műtárgymásolatokkal a Múzeumok Majálisán

Múzeumpedagógiai foglalkozás a Móra Ferenc Általános Iskola tanulói számára

Integrált családi alkotó délelőtt

Szitanyomó foglalkozás felnőttek számára

Tárlatvezetés az állandó kiállításban, majd teaház és beszélgetés a látogatóinkkal

Makettező alkotó foglalkozás a Németh László Gimnázium tanulói számára

2. A TÁMOGATOTT TEVÉKENYSÉG MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZAKMAI VONATKOZÁSAI, TAPASZTALATAI ÉS A MEGVALÓSÍTÁS EREDMÉNYESSÉGE

Az állandó kiállításainkhoz kapcsolódó programokon és foglalkozásainkon igyekeztünk a műtárgyakat mélyebben megismerni, segítségükkel a jelenünket is jobban megérteni és értékelni. A kiállítótérben tapasztaltakat az alkotó foglalkozásokon tovább árnyaltuk és egy új minőséggel gazdagítottuk. Az iskolai foglalkozások során a mai látogatói igényeknek megfelelően a frontális tárlatvezetés helyett párbeszédre és interakcióra épülő, a tárgyak megfigyelésére és kevésbé a feltételezett előzetes tudásra építő foglalkozásokat tartottunk a kiállítóterekben, amiket kiscsoportos drámapedagógiai munka vagy alkotás követett.

A kész rajzokat, munkákat a diákok sok esetben magukkal vihették, ezáltal a közös alkotás az osztálytermük falára is kikerült. Így később is lehetőség nyílt a múzeumi élmény felidézésére és a tapasztalatokról való beszélgetésre. Az új foglalkozások kapcsán egyre több iskolai csoport jelentkezik be hozzánk, és vannak visszajáró osztályok is, ami külön öröm és pozitív megerősítés számunkra. A pedagógusoknak szervezett Tanárok napjára is több intézményből jöttek érdeklődők.

A családi- és a felnőtt alkalmakon is igyekeztünk minden alkalommal érdekes, tartalmas és a múzeumhoz kapcsolódó programmal készülni, ami a pozitív visszajelzések alapján sikerült is. A látogatottsági adataink is igazolják, hogy egy-egy múzeumi foglalkozás vagy program esetén jóval többen érkeztek hozzánk, mint egy átlagos nap alkalmával.

Különösen fontos számunkra a speciális igénygel élők fogadása a múzeumban, a jövőben a megértési nehézséggel élőkön kívül szeretnénk egyéb igényű látogatókat is fogadni. Hisszük, hogy a múzeumok mindenki számára rejtenek értékeket, amiket az adott célcsoport számára érthető és élvezhető módon kell közvetíteni.

3. A PEDAGÓGIAI PROGRAMHOZ KAPCSOLÓDÓ MÉDIA MEGJELENÉS

A Modern Iskola Magazin 2013/4. számában a pályázati támogatás segítségével nyomtatott hirdetést jelentettünk meg, ami az állandó kiállításainkhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozásokat népszerűsítette a pedagógusok körében. A megjelent hirdetés beszkenelve:

tábla és filctollas kerámia acél tábla is lesz a tanteremben. A szabadidős foglalkozásokra külön pihenőszobát is kialakítanak."

„Nincs kétféle szint”

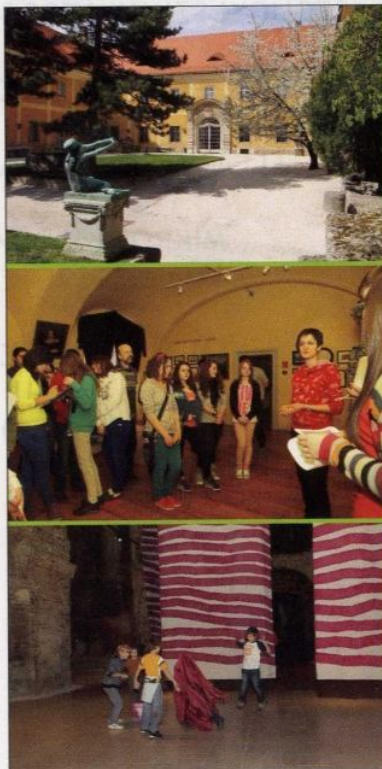
Jogosan merül fel ugyanakkor a kérdés, hogy a „Bosch-osztály” kiemelt státusa, a többi osztálytól eltérő szakmai és tanórán kívüli ellátása nem okoz-e majd feszültséget vagy egyfajta – speciális értelemben vett – szegregációt a tanulók, illetve a tanári kar tagjai között. „Feszültségre nem számítok, hiszen ilyen jellegű együttműködésnek előzményei vannak Hatvanban – cáfolja a felvetést az iskola igazgatója. – A Robert Bosch Elektronikai Kft. és Hatvan Város Önkormányzata közötti megállapodás értelmében a Boschban dolgozó szülők gyermekei részére óvodai csoportok indultak évekkal ezelőtt. Nagyon jó gyakorlat alakult ki, sem a szülők, sem az óvodapedagógusok, sem a gyerekek vonatkozásában nem alakultak ki feszültségek. Megfelelő odafigyeléssel, tájékoztatással, az esetlegesen felmerülő problémák gyors megoldása révén remélem, hogy általános iskolai szinten is sikeres, mindenki elégedettségét kiváltó nevelő-oktató munka alakul ki.” Kovács János

hozzátette, hogy a pedagógusok a jogszabályban meghatározott bértábla alapján fogják kapni a fizetésüket. Jutalmazásra az országos gyakorlat szerint lesz lehetőség az iskolában dolgozó valamennyi pedagógus vonatkozásában. A Robert Bosch Elektronikai Kft. további pénzügyi lehetőséget teremt a minőségi munka elismerése érdekében. A Bosch csoport kommunikációs igazgatója szerint a cégüknel az elvégzett munka arányban van a javadalmazással, és mivel a Bosch-osztályban szerepet vállaló pedagógusokra több feladat és nagyobb felelősség is hárul, így nem gondolják, hogy az őket illető kiemelt javadalmazás feszültséget kelt majd. „Meglátásom szerint nincs kétféle szint. Egységes elvek, követelmények érvényesülnek az iskolában. Az osztályban tanuló gyerekek a többi osztály gyerekeihez hasonlóan élnek majd az iskolai mindennapokat, használják az intézmény helyiségeit és lesznek részesei a közös, nagy iskolai programoknak. Az osztályok programjai természetesen eddig is eltérőek voltak, s ezután is eltérőek lesznek. Az iskola nyitva tartásának ideje, az ügyelet biztosításának időtartama fog változni a Boschnál dolgozó szülők munkarendjéhez alkalmazkodva” – mondja az igazgató.

A 21 fős Bosch-osztály tanulói az iskola pedagógiai programjának részét képező helyi tantervben megfogalmazottak szerinti tantárgyakat fogják tanulni. Kovács János tájékoztatása szerint az idén induló három első osztály közül kettőben lesz iskolaotthonos oktatás. Az osztályban 1. évfolyamtól lesz mód idegen nyelv tanulására tantárgyi keretekben. Ennek lehetősége a beiratkozás előtti szülői igények felmérése alapján az új pedagógiai program szerint más osztályok vonatkozásában is fennáll. „Természetesen az osztály kialakításától kezdve menet közben már változtatásra nem kerülhet sor” – teszi hozzá az intézményvezető.

A Bosch esetében nem példa nélkül álló a hatvani Szent István Általános Iskolával kötött szerződés. „Az élet két alapvető területe – a családi élet és a hivatás – összeegyeztetését kiemelten fontosnak tartja a cégcsoport, így a Bosch-óvodák, -iskolák támogatását is. Nemcsak Hatvanban, hanem Miskolcon is van Bosch-óvoda és -iskola, és tárgyalásokat folytatunk Budapesten is” – tudtuk meg dr. Ficzer Ferencről.

Kolbe Gábor

MÚZEUMPEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁSOK MINDEN KOROSZTÁLY SZÁMÁRA AZ ÓBUDAI KISCELLI MÚZEUMBAN

- » a reformkor és a századfordulós Budapest élményszerű megismerése a főváros újkori tárgyi emlékein keresztül
- » a céhek élete, mesélő cégérek
- » építész vezette foglalkozások az épített környezetünk megismerésére, makettezés
- » középpontban a párbeszéd a műtárgyakkal, a kortárs párhuzamok, a drámapedagógiai eszközök és az alkotó foglalkozás

Szeretettel várjuk Önt és osztályát a múzeum gyönyörű barokk kastélyépületében!

Jelentkezés:
sziray.zsolia@kiscellimuzeum.hu, tel: 06-1-430-1076
www.kiscellimuzeum.hu/muzeumpedagogia

4. A BESZÁMOLÓ INTERNETES ELÉRHETŐSÉGE

http://kiscellimuzeum.hu/palyazati_beszamolok

Budapest, 2013. november 26.

Sziray Zsófia
múzeumpedagógus
közönségkapcsolati munkatárs